
Principalele cauze ale corupției în România

Silviu DUȚULESCU,
Academia de Studii Economice din București,
E-mail: silviudemetrius@yahoo.com

Ileana NIȘULESCU-ASHRAFZADEH,
Academia de Studii Economice din București

Rezumat

Corupția este un fenomen de masă, care la cote reduse poate deveni aproape inofensiv, dar odată ce este scăpat de sub control poate submina economia națională a unei țări, generând haos și chiar războaie civile. Acest fenomen este prezent în toate țările lumii și în toate regimurile de conducere (democrat, totalitar etc.). În România fenomenul corupției se sprijină pe nivelul de trai scăzut, în comparație cu cel al cetățenilor țărilor din Occident, dar și pe mentalitatea populației, care este destul de permisivă cu privire la acest fenomen.

În această cercetare s-a urmărit analizarea principalelor cauze care stau la baza fenomenului corupției. Întrucât acest fenomen este unul foarte complex, s-a optat pentru variabile cât mai diversificate (PIB / cap de locuitor, ponderea persoanelor care au minim studii liceale din totalul populației fiecărui județ, ponderea angajaților din sectorul bugetar în totalul angajaților, durată medie proces și pedeapsă medie), care să poată surprinde parcursul și mai ales evoluția fenomenului corupției în timp. Astfel s-a efectuat o analiză la nivelul tuturor județelor din România, la care s-a adăugat și municipiul București, din motive de comparabilitate și datorită unor caracteristici particulare. La final, întregul demers științific a fost sistematizat sub forma unui tabel care clasifică fiecare unitate teritorială într-o zonă de risc mai mare sau mai mic, în funcție de dimensiunea fenomenului corupției.

Cuvinte-cheie: Fenomenul corupției, clasament județe, România, cauze.

Clasificare JEL: C31, D11, O11.

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Duțulescu, S. and Nișulescu-Ashrafzadeh, I. (2016), The main causes of corruption in Romania, Audit Financiar, vol. XIV, no. 8(140)/2016, pp. 918-926,
DOI: 10.20869/AUDITF/2016/140/918

Link permanent pentru acest document:

<http://dx.doi.org/10.20869/AUDITF/2016/140/918>

Introducere

Corupția poate fi definită astfel: „Abuzul de putere săvârșit în exercitarea funcției publice de un angajat al administrației publice, indiferent de statut, structură sau poziție ierarhică, în scopul obținerii unui profit personal, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, persoană fizică ori juridică” (www.stopcoruptiei.ro, 2016).

În România, fenomenul corupției a devenit o problemă tot mai vizibilă în ultimii ani. Până în momentul de față, strategia anticorupției a parcurs mai multe etape, reprezentate de aprobarea a patru seturi de documente strategice anticorupție (Strategiile Naționale Anticorupție din anii 2001, 2005, 2008 și 2012), precum și de adoptarea a peste 150 de acte normative în acest sens (Păunescu ș.a., 2012). Întrucât nu este un fenomen singular, fiind prezent în toate țările lumii, putem caracteriza corupția ca fenomen transnațional. În acest context, marile puteri ale lumii au reacționat și au încercat să adopte diverse măsuri pentru prevenirea și combaterea corupției. Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite (ONU) a transmis în decembrie 2000 o invitație tuturor statelor membre pentru elaborarea unui instrument juridic internațional de luptă împotriva corupției (ONU, 2001). Această inițiativă a prins contur în urma conferinței din 9-11 decembrie 2003, care a avut ca finalitate Convenția ONU împotriva corupției (ONU, 2003). În urma acestor demersuri întreprinse de ONU în lupta anticorupție, Comisia Europeană (CE) a semnat Convenția în numele Comunității Europene în anul 2008 (CE, 2008).

Conform Rumyantseva (2005), dacă într-o țară există un nivel ridicat al corupției, este probabil că acesta se va propaga și în sistemul educațional, în special în cel universitar. La început apar probleme cu alocarea resurselor financiare pentru ministerul învățământului sau instituțiilor responsabile de finanțarea sistemului de învățământ, iar treptat această problemă este transferată tinerei generații, care va părăsi băncile școlii. Conform Andrei, Matei și Roșca (2008), un rol important în diminuarea fenomenului corupției îl are mass-media, care de cele mai multe ori, în țările corupte, are tendința de a prezenta în mod trunchiat dimensiunea reală a fenomenului. Shah (2006) arată cum efectul descentralizării poate deveni un factor favorizant pentru dezvoltarea fenomenului corupției. Atunci când competențele și responsabilitățile migrează de la sistemul central la cel local, fenomenul corupției devine tot mai greu de controlat, din cauza multiplelor particularități din fiecare sector și cutumelor locale.

Rose-Ackerman (2005) indică existența corelației între fenomenul corupției și guverne. În accepțiunea sa, cu cât nivelul corupției într-o țară este mai ridicat, nivelul investițiilor și creșterea economică sunt puternic perturbate, arătând astfel incapacitatea și ineficiența guvernului de a asigura cetățenilor un nivel optim de trai. Matei (2008) concluzionează că între fenomenul corupției și instabilitatea politică există o corelație puternică. Doar în baza datelor statistice nu se poate elabora o teorie pertinentă, întrucât corupția este un fenomen foarte complex. Pentru un grad mai mare de acuratețe, ar trebui ca acest fenomen să fie clasificat pe tipuri de corupție. Deși fenomenul corupției este atât de general încât poate fi realizată o clasificare pe sexe, Mihăilă (2011) arată că există un comportament diferit cu privire la acest fenomen în rândul celor două categorii de funcționari publici: femei și bărbați. Astfel, Alolo (2007) arată că, pentru femei, mila și compasiunea pot reprezenta o motivație în adoptarea unui comportament coruptibil, în timp ce pentru bărbați, dorința de înavuțire într-un timp cât mai rapid poate reprezenta o motivație suficient de puternică pentru un comportament corupt.

Prin natura sa, fenomenul corupției creează un climat de instabilitate și reduce în mod semnificativ investițiile străine. Cu toate acestea, unii investitori străini aleg să creeze parteneriate cu companiile autohtone din domeniul lor de activitate, pentru a dobândi o anumită „imunitate” față de politicienii corupți (Ionescu, Lăzăroi și Gheorghe, 2012). Heckelman și Powell (2010) au studiat corelația dintre dimensiunea fenomenului corupției și nivelul de dezvoltare economică a unei țări, în situația în care atât în instituțiile publice, cât și în mediul privat corupția se situează la cote ridicate. Rezultatele arată că nivelul ridicat al corupției reprezintă o piedică în ambele domenii, iar menținerea unor niveluri ridicate ale corupției aduce prejudicii tuturor actorilor implicați, inclusiv populației.

Chiar dacă fenomenul corupției aduce prejudicii tuturor, sunt mai puțin analizate aspecte ca legătura de cauzalitate dintre pensiile mici și evaziunea fiscală, sau legătura dintre o rețetă fictivă și fondurile insuficiente pentru medicamentele compensate. Șomerul rareori dă vina pe patronul care are angajați „la negru” pentru lipsa locurilor de muncă. Și, totuși, evaziunea a dus la creșterea taxelor și, implicit, la scăderea ofertei de locuri de muncă și, în ultimă instanță, la corupție, ca rezultat al acestui proces.

1. Metodologie

Această cercetare reprezintă o continuare a unui studiu precedent (Duțulescu, 2016), care a analizat fenomenul corupției la nivelul tuturor județelor din România. Cercetarea actuală are scopul de a analiza în profunzime principalele cauze și mecanisme care stau la baza nivelului ridicat al fenomenului corupției în România. În acest sens, au fost urmărite și particularitățile societății românești, în comparație cu alte țări din Uniunea Europeană, în care nivelul corupției se află la cote semnificativ mai reduse. Au fost accentuate aspectele economice și efectele negative ale fenomenului corupției.

Pentru o abordare cât mai obiectivă, a fost utilizată variabila dependentă *Numărul de condamnări definitive* pentru fapte de corupție în intervalul 2010-2014, publicate pe pagina web a Direcției Naționale Anticorupție (DNA), la care au fost adăugate alte cinci variabile independente. Prima și cea mai importantă variabilă vizează sărăcia (*PIB/cap de locuitor*), iar următoarele sunt: *Nivel de studii* (ponderea persoanelor care au cel puțin studii liceale în totalul populației fiecărui județ), *Ponderea angajaților din sectorul bugetar în total număr de angajați* din județul respectiv. Ultimele două variabile și anume *Durată medie proces și Pedepsă medie* reprezintă o componentă importantă a sistemului de justiție, care prin instanțele sale judecătorești duc o luptă continuă împotriva fenomenului corupției. Ambele variabile sunt exprimate în luni și reprezintă durata de timp care se scurge de la acuzarea unei persoane de fapte de corupție până la condamnarea sa, respectiv ultima variabilă reprezintă durata de timp în care o persoană condamnată urmează să stea în închisoare. Astfel, fenomenul corupției este privit din multiple puncte de vedere, iar prin convergența acestora pot fi stabilite cu acuratețe elementele determinante/stimulente pentru dezvoltarea acestui fenomen, cu care se confruntă nu numai societatea românească, ci întreaga lume. Toate cele cinci variabile independente se referă la anul 2014. Ca resurse pentru aceste variabile au fost utilizate bazele de date oferite de Institutul Național de Statistică, Societatea Academică din România și Romaniacurata.ro, care au pus la dispoziția tuturor celor interesați informații cu privire la activitatea DNA, precum și analizele publicate pe pagina web analizeeconomice.ro (2015).

Au fost realizate corelații empirice între principalele perechi de variabile (*PIB/cap locuitor*, respectiv *Nivel de studii*) pentru a se putea emite judecăți cu privire la componenta educațională. Aceasta, ca și celelalte, este strâns legată de componenta economică, fără de care niciuna nu ar mai putea funcționa. Următorul set de corelații s-a concentrat pe legătura dintre *Durata unui proces* și *Durata pedepsei*. Deși ambele variabile analizate sunt componente ale sistemului de justiție, componenta economică are, din nou, un rol esențial, întrucât menținerea permanentă a unei lupte împotriva corupției presupune alocarea de resurse economice consistente din partea statului. Prin corelarea ultimelor două variabile a fost verificată funcționarea eficientă a justiției. În acest sens, a fost întocmit un tabel cu județele în care fenomenul corupției este combătut în mod eficient, aspect foarte important în stabilirea principalelor cauze ale fenomenului corupției. Cu ajutorul instrumentelor statistice ale aplicației software Excel (Microsoft Office), au fost prelucrate variabilele supuse analizei, astfel încât a rezultat o matrice de corelație, care a avansat coeficienți de corelație pentru fiecare din cele cinci variabile independente în raport cu variabila dependentă.

Valorile coeficienților au fost aplicate valorilor inițiale ale variabilelor independente, astfel încât fiecărei unități teritoriale analizate i-a fost atribuit un scor. Cele 42 unități teritoriale (41 județe + București) au fost clasificate în 3 categorii/zonă. În *zona 0* sunt incluse unitățile teritoriale care înregistrează cel mai mare scor, ceea ce înseamnă că au un nivel redus al fenomenului corupției. În *zona 1* sunt incluse unitățile teritoriale în care fenomenul corupției se află la un nivel mediu, iar ultimele 14 unități teritoriale, în care nivelul corupției se estimează a fi înalt, sunt incluse în *zona 2*.

Întregul demers științific s-a finalizat cu un tabel care sintetizează întreaga activitate de cercetare și care furnizează un clasament al județelor în funcție de nivelul fenomenului corupției.

2. Rezultate și discuții

După finalizarea procesului de colectare, ordonare și prelucrare a informațiilor despre fiecare variabilă analizată, a rezultat o bază de date structurată sub forma **Tabelului 1**:

Tabelul 1. Bază de date cu valorile principalelor variabile

Județ	Nr. persoane condamnate	PIB/cap locuitor	% studii	% bugetari în total salariați	Durata medie proces	Pedeapsă medie (luni)
Alba	36	7,609	36.57	26.4	26.38	30
Arad	65	7,769	40	16.6	39.2	34.34
Argeș	149	6,456	39.68	23	34.63	33.5
Bacău	198	5,096	21.5	28.3	48.59	25.83
Bihor	61	5,727	37.95	20.1	50.19	34.64
Bistrița-Năsăud	9	5,609	28.26	23.9	46.53	35.11
Botoșani	11	3,820	25.49	34.9	41.3	36.18
Brașov	57	9,313	44.05	18.9	33.24	37.46
Brăila	25	5,593	30.3	25.2	34.67	29.52
București	887	19,711	59.01	20.7	73.88	32.61
Buzău	24	4,701	29.21	25.9	44.69	38.25
Caras-Severin	76	6,184	33.95	28.9	30.39	23.46
Călărași	29	4,784	26.4	29.7	32.9	34.66
Cluj	90	9,460	46.37	25.3	30.25	30.83
Constanța	108	9,072	42.25	22.8	34.56	40.1
Covasna	18	5,305	33.28	23.9	32.82	30.56
Dâmbovița	42	5,305	34.5	30	36.28	37.48
Dolj	85	6,105	38.78	33.9	43.9	33.24
Harghita	17	4,907	37.7	26.7	22.52	31.12
Ialomița	34	5,110	26.94	27.9	81.38	32.82
Iași	64	5,652	33.8	33.3	38.79	36.81
Ifov	65	10,724	38.71	12.4	38.4	44.09
Maramureș	161	5,165	34.31	24.7	60.98	15.01
Mehedinți	6	4,274	35.16	39.6	47.18	38
Mureș	40	5,962	33.74	26.1	48.59	24.4
Neamț	71	4,462	26.23	26.4	38.59	25.49
Olt	23	4,766	31.89	31	35.23	39.74
Prahova	99	7,100	36.9	21.4	50.81	31.99
Satu Mare	58	5,173	33.13	21.6	44.74	35.34
Sălaj	2	5,853	34.04	28.7	15.65	30
Sibiu	22	7,898	37.7	20.6	18.34	34.86
Suceava	36	4,515	27.17	33.5	41.01	22.69
Teleorman	10	4,320	28.49	29.7	34.29	37.8
Timiș	88	9,764	44.51	19.3	50.68	38.63
Tulcea	19	5,902	29.33	27	29.33	30.11
Vaslui	26	3,640	23.84	37	33.91	24.54
Vâlcea	50	5,562	36.58	30.9	39.13	35.66
Vrancea	39	4,596	28.49	31.7	40.89	27.59

Sursa: Prelucrările autorilor pe baza datelor de pe <http://www.romaniacurata.ro> și <http://www.analizeeconomice.ro/>

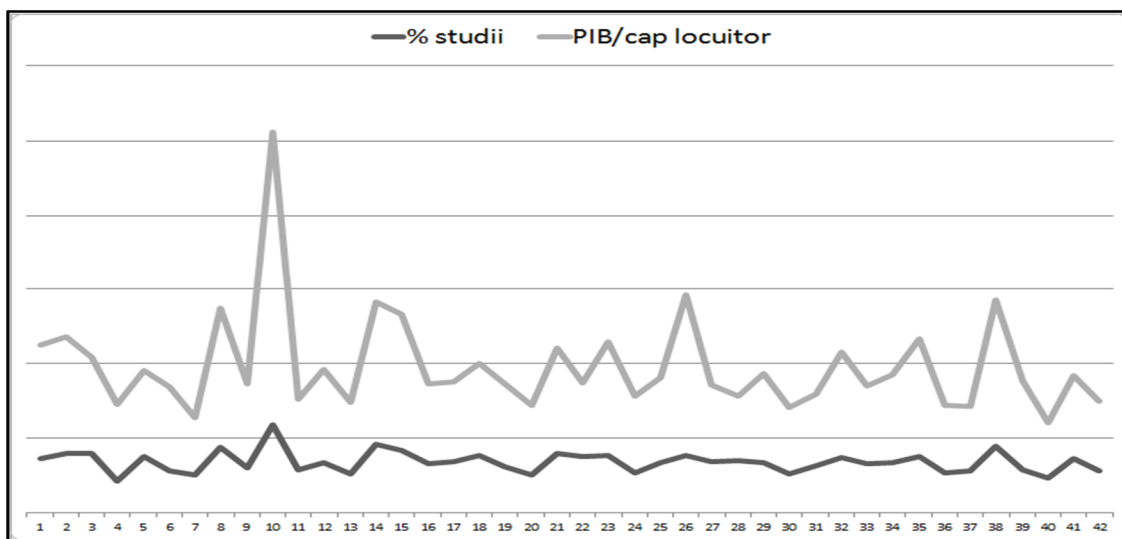
Așa cum se observă din **Tabelul 1**, cele cinci variabile independente acoperă, în mare măsură, toate palierele pe care se desfășoară fenomenul corupției. Prima și cea mai importantă variabilă (*PIB/cap de locuitor*) prefigurează latura economică

a fenomenului corupției; procentul persoanelor care au cel puțin studii liceale sintetizează latura educațională; variabila *Pondere bugetarilor în total angajați* dezvoltă latura socială; variabilele *Durată medie proces* și *Pedeapsă medie* reprezintă

activitatea instanțelor judecătorești în combaterea acestui fenomen. Variabila *Nivel studii* este strâns

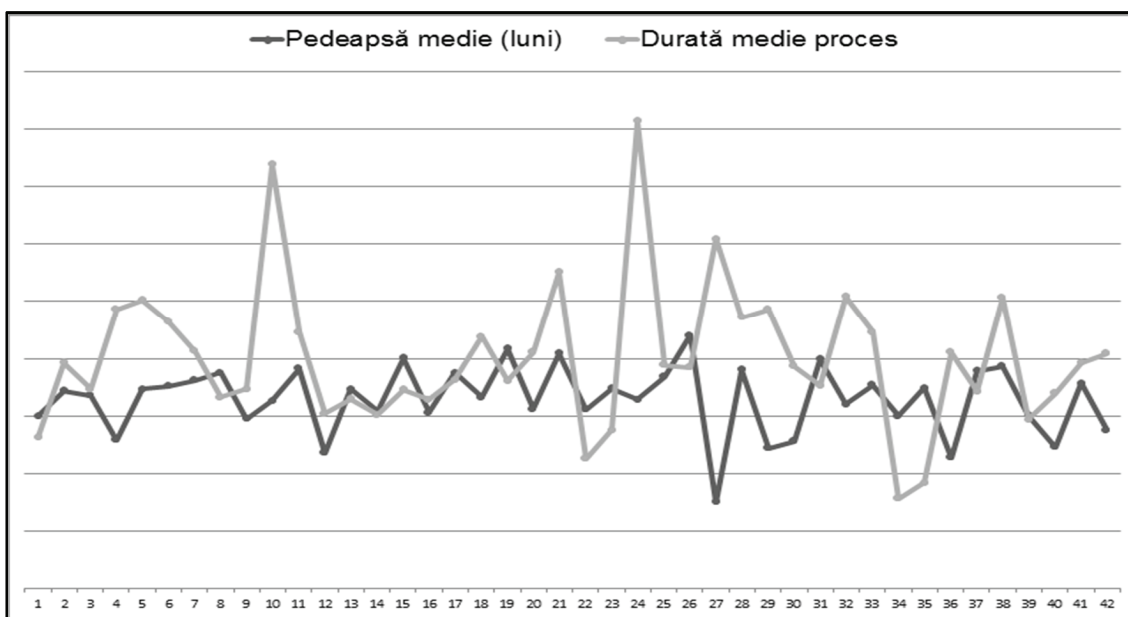
legată de variabila *PIB/cap de locuitor*, așa cum reiese din Figura 1.

Figura 1. Corelații studii - PIB/cap locuitor

Sursa: Prelucrările autorilor.

Figura 2. Corelații Durată pedeapsă - Durată proces

Sursa: Prelucrările autorilor.

Cu cât un județ reușește să genereze un nivel de trai mai ridicat al populației, cu atât societatea devine mai interesată de educația copiilor săi, știut fiind că persoanele cu studii superioare pot aduce plusvaloare comunității în care locuiesc, în mai mare măsură decât o persoană fără studii. Pe de altă parte, o persoană care are cel puțin studii liceale poate înțelege mai ușor efectele negative ale corupției, spre deosebire de o persoană care are doar studii gimnaziale sau chiar mai puțin. Se observă cum graficul care reprezintă *Nivelul de studii* se corelează, cu câteva excepții, cu graficul aferent variabilei *PIB/cap de locuitor*. Valorile cele mai mari privind PIB/cap de locuitor sunt 19.711 (București), 10/724 (Ilfov), 9.764 (Timiș), 9.460 (Cluj) și 9.313 (Brașov), iar procentul persoanelor care au cel puțin studii liceale este, în medie, de 46,53%, cu 35,61% mai mare decât media la nivel național, care este de 34,31%. La finalul clasamentului există cinci județe cu valori ale PIB sub 4.500 euro/cap de locuitor: Neamț (4.462), Teleorman (4.320), Mehedinți (4.274), Botoșani (3.820) și Vaslui (3.640). Procentul mediu al persoanelor care au cel puțin studii liceale este de 27,84%.

În **Figura 2** este prezentată corelația dintre *Durata medie a unui proces* pentru un inculpat acuzat de fapte de corupție și *Durata medie a pedepsei* pe care o primește acesta. În domeniul justiției România mai are

multe lucruri de îmbunătățit, ca dovadă că durata medie a unui proces (40,11 luni) este mai mare decât durata medie a unei pedepse (32,92 luni). În acest fel se face o risipă de resurse, care se reflectă în bunăstarea populației. Din acest punct de vedere, exemple concludente sunt în județul Ialomița, în care diferența dintre durata medie a unui proces (81,38 luni) și durata medie a unei pedepse (32,82 luni) este cea mai mare dintre toate județele analizate (48,56 luni). O situație particulară întâlnim în județul Maramureș, unde durata medie a unui proces este de patru ori mai mare decât durata medie a unei pedepse (15,01 luni). Acestui top al ineficienței alocării de resurse pentru combaterea fenomenului corupției i se alătură și municipiul București, în care durata medie a unui proces (73,88 luni) este de peste două ori mai mare decât durata medie a unei pedepse (32,61 luni). Capitala țării reprezintă un caz particular. Deși înregistrează cel mai mare PIB/cap de locuitor din țară, cel mai ridicat nivel în ceea ce privește educația (59,01 %), în municipiul București sunt întâmpinate dificultăți în desfășurarea actului de justiție, lucru care poate fi cauzat și de numărul mare de cazuri (887).

Există totuși și județe în care pedeapsa medie este mai mare decât durata medie a procesului. Aceste județe sunt în număr de 15 și au fost grupate în **Tabelul 2**.

Tabelul 2. Județe în care durata pedepsei este mai mare decât durata procesului

Județ	Diferențe favorabile (luni)	Județ	Diferențe favorabile (luni)	Județ	Diferențe favorabile (luni)
Sibiu	16,52	Constanța	5,54	Teleorman	3,51
Sălaj	14,35	Galați	5,48	Călărași	1,76
Harghita	8,60	Olt	4,51	Dâmbovița	1,20
Hunedoara	7,27	Brașov	4,22	Tulcea	0,78
Ilfov	5,69	Alba	3,62	Cluj	0,58

Sursa: Prelucrările autorilor

În acest top de 15 județe, unul singur este din Moldova (Galați), ceea ce sugerează că, în zona Moldovei, sunt probleme cu lupta anticorupție dusă de instanțele judecătorești. Principala cauză a nivelului redus al fenomenului corupției în aceste 15 județe este potențialul economic, reflectat de PIB mediu/cap locuitor cu aproape 500 euro mai mare decât media națională. Și nivelul educației înregistrează valori mai bune cu 1,52 procente față de media națională. Rezultate

foarte bune înregistrează aceste județe și pentru variabila referitoare la ponderea bugetarilor în totalul angajaților, valoarea fiind de 25,72%, față de o medie națională de 27,29%.

În **Figura 3** este prezentată matricea de corelație care reflectă gradul de influență al fiecărei variabile asupra dimensiunii fenomenului corupției, exprimat prin variabila dependentă *Nr. persoane condamnate*.

Figure 3. Matricea de corelație pentru principalele variabile

	Număr persoane condamnate	PIB/locuitor	% studii	% bugetari în total salariați	Durată medie proces	Pedeapsă medie (luni)
Număr persoane condamnate	1					
PIB/locuitor	0.791709163	1				
% studii	0.570440599	0.848695166	1			
% bugetari în total salariați	-0.222710692	-0.479971978	-0.398379334	1		
Durată medie proces	0.489634418	0.243609915	0.10656847	0.019845743	1	
Pedeapsă medie (luni)	-0.089163106	0.212767228	0.283834771	-0.085416338	-0.055070659	1

Sursa: Prelucrările autorilor cu ajutorul MS Excel.

În urma rulării acestei matrice de corelație, constatăm că cel mai mare impact asupra fenomenului corupției îl are variabila *PIB/cap de locuitor*, urmată de *Nivel studii* și de variabila *Durată medie proces*. Se observă că oamenii sunt stimulați de un nivel de trai scăzut să comită fapte de corupție. Aceștia nu conștientizează foarte bine efectele negative pe care le poate genera corupția generalizată și sunt „încurajați” să comită astfel de fapte și datorită problemelor din sistemul de justiție. Componenta socială, exprimată prin variabila *Procent bugetari în număr total salariați* nu reprezintă un factor determinant în dimensionarea fenomenului corupției.

Cauzele de ordin social capabile să influențeze corupția sunt comportamentul, conștiința și educația. O pondere ridicată a bugetarilor poate favoriza în mod indirect dezvoltarea fenomenului corupției, în sensul că presupune un efort financiar mai ridicat din partea statului, pentru menținerea aparatului bugetar, lucru care poate afecta nivelul de trai al întregii populații. Astfel, lupta anticorupție ar fi realizată cu dificultate, din lipsă de fonduri. În urma aplicării coeficienților de corelație asupra valorii variabilelor, a rezultat un clasament al celor 42 de unități teritoriale analizate, care sintetizează întregul demers științific sub forma **Tabelului 3**.

Tabelul 3. Dimensiunea fenomenului corupției la nivel național

Județ (zona 0)	Scor	Județ (zona 1)	Scor	Județ (zona 2)	Scor
București	64,77	Satu Mare	33,49	Hunedoara	26,60
Ialomița	46,71	Argeș	32,28	Caras-Severin	26,49
Timiș	43,68	Mehedinți	31,48	Galați	26,42
Maramureș	43,23	Bistrița-Năsăud	31,15	Neamț	26,26
Bihor	39,37	Vâlcea	30,66	Alba	26,17
Prahova	39,19	Buzău	29,95	Olt	25,59
Gorj	36,44	Sălaj	28,53	Giurgiu	24,91
Arad	36,22	Iași	28,28	Harghita	24,42
Mureș	35,79	Bacău	28,08	Botoșani	24,24
Ifov	35,52	Dâmbovița	28,08	Sibiu	23,77
Brașov	35,01	Covasna	27,67	Teleorman	23,59
Cluj	34,05	Vrancea	27,32	Tulcea	23,13
Dolj	33,86	Brăila	26,71	Călărași	22,06
Constanța	33,50	Suceava	26,66	Vaslui	20,23

Sursa: Prelucrările autorilor

Analizând numărul de condamnări pentru fapte de corupție, constatăm că municipiul București se află pe

prima poziție și în același timp se află și în zona 0. Explicația este că București, spre deosebire de celelalte

județe, este o metropolă cu peste 2.000.000 de locuitori. În același timp, este și un pol de dezvoltare economică pentru întreaga țară, astfel încât principalele variabile analizate au valori-record (19.711 euro PIB/cap de locuitor, respectiv o pondere de 59,01% din populație are cel puțin studii liceale). O altă particularitate a zonei 0 este aceea că nu cuprinde niciun județ din Moldova. Cel mai bine cotate județe din Moldova sunt Iași (28,28 puncte) și Bacău (28,08 puncte), încadrate în zona 1, pe pozițiile 22, respectiv 23 din cele 42 de unități teritoriale analizate. Pe ultima poziție se află tot un județ din Moldova, Vaslui, cu 20,23 puncte, ceea ce arată că în zona de nord-est a țării nu există doar probleme în sistemul de justiție, ci și un nivel foarte ridicat al corupției. Media PIB/cap de locuitor este cu peste 1.600 euro mai mică decât media națională, ceea ce indică un nivel ridicat al sărăciei. Situația este similară și pentru variabila *Nivel educație*, în cazul căreia procentul pentru zona Moldovei este de 27,21%, sub nivelul mediei naționale de 34,31%.

Amplitudinea maximă este de 44,54 puncte, reprezentată de diferența dintre scorul înregistrat de București (64,77 puncte) și Vaslui (20,23 puncte). Amplitudinea pe județe este de 26,48 puncte (Ialomița, respectiv Vaslui).

Avem în vedere realizarea unui studiu viitor care să cuprindă câte cel puțin două variabile cantitative pentru fiecare dimensiune a fenomenului corupției, care se va concentra pe principalele zone geografice: Banat, Bucovina, Crișana, Dobrogea, Moldova, Muntenia, Oltenia și Transilvania, astfel încât să furnizeze o imagine cât mai fidelă asupra dispersiei fenomenului corupției pe întreg teritoriul României.

Concluzii

Cea mai importantă cauză care stimulează dezvoltarea fenomenului corupției la nivel național o reprezintă sărăcia. În actuala cercetare, aceasta a fost reprezentată de variabila *PIB/cap de locuitor*.

Alte cauze cu rol determinant asupra dimensiunii fenomenului corupției, așa cum reies din acest studiu, sunt nivelul de educație al populației și durata de timp în care se finalizează un proces, care are ca urmare o condamnare la închisoare cu executare pentru fapte de corupție.

Concluzia de bază este că majoritatea persoanelor care comit fapte de corupție fac acest lucru pentru a-și asigura un nivel de trai decent. În același timp, aceste persoane nu sunt conștiente de efectele negative ale săvârșirii acestor fapte. Pe de o parte, efectul negativ îi

vizează direct, pentru că se expun unui risc major, iar pe de altă parte, acest efect vizează întreaga societate, întrucât un nivel al corupției ridicat nu va putea asigura niciodată prosperitate în rândul comunității respective.

Un alt factor agravant este reprezentat de ineficiența actului de justiție care, de cele mai multe ori din motive obiective, nu reușește să finalizeze un caz de corupție într-un termen rezonabil. Dacă duratele medii de finalizare a unui caz de corupție s-ar diminua substanțial, atunci informațiile privind cazurile de corupție ar fi accesibile populației în mai mare măsură, ceea ce ar evidenția pericolul acestui fenomen și în același timp ar face ca populația să fie mai rezervată în a manifesta un comportament corupt sau corupător.

Cea mai afectată zonă de fenomenul corupției este Moldova, aspect care se reflectă în nivelul de trai și în nivelul educației. Cotele cele mai reduse ale fenomenului corupției se înregistrează în capitală și în județele din partea de vest a țării (Timiș, Cluj, Arad etc.).

Variabila *Ponderea bugetarilor în total angajați* înregistrează cele mai mici valori în județele din zona 0 (24,07%), cu 4,46% mai puțin decât în județele din zona 1 și cu 5,19% mai puțin decât în județele din zona 2.

Pe lângă variabila *PIB/cap de locuitor*, care presupune valori semnificativ mai mari pentru unitățile teritoriale din zona 0 față de zonele 1 și 2, chiar și pentru variabila *Nivel educație*, valorile sunt destul de diferite. Astfel, în zona 0, ponderea persoanelor care au cel puțin studii liceale este cu 26,54% mai mare decât în zona 1 și cu 30,10% mai mare decât în zona 2.

O soluție pentru descurajarea fenomenului corupției ar putea fi înăsprirea legislației privind sancțiunile pentru fapte de corupție, care să permită magistraților să îi condamne pe cei găsiți vinovați la pedepse mult mai mari, astfel încât să îi descurajeze să mai comită fapte de corupție.

Din actuala cercetare rezultă că doar în patru județe pedeapsa medie pentru fapte de corupție este mai mare de 40 luni (Ilfov - 44,09 luni, Galați - 41,57 luni, Gorj - 40,86 luni și Constanța - 40,1 luni), ceea ce ne determină să anticipăm că o majorare semnificativă a acestor durate ar putea avea un impact puternic și rapid asupra fenomenului corupției.

Efectul cel mai dramatic pe care îl generează fenomenul corupției este acela că o parte importantă din resursele autorităților publice nu sunt direcționate

în scopurile pentru care au fost destinate, ci ajung în cu totul alte zone, generând indignare, neîncredere și un climat de nesiguranță în rândul populației, care

comite fapte de corupție din dorința de a-și asigura un trai decent.

BIBLIOGRAFIE

1. Alolo, N.A. (2007), Fighting public sector corruption in Ghana: does gender matter?, S. Bracking, ed. *Palgrave Studies in Development*, pp. 205-220, New York: Palgrave Macmillan.
2. Analize economice (2015), PIB/cap locuitor – distribuție pe județe [online] Disponibil la: <http://www.analizeeconomice.ro/2015/06/unde-au-crescut-mult-pib-ul-si.html>, [Accesat pe 15 februarie 2015].
3. Analizeeconomice (2016), Ponderea numărului bugetarilor în numărul total de angajați – bază de date [online], Disponibil la: <http://www.analizeeconomice.ro/2016/02/topul-judetelor-dupa-ponderea.html>, [Accesat pe 28 ianuarie 2016].
4. Andrei, T., Matei A. și Roșca, I.G. (2009), *The Corruption: An Economic and Social Analysis*, București: Editura Economică.
5. CE (2008), *Decizia 2008/801/CE a Consiliului privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Convenției Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției*, [online] Disponibil la: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=URISERV:133300> [Accesat pe 13 iulie 2015].
6. DNA (2009), Campanie anticorupție, [online] Disponibil la: <http://www.stopcoruptiei.ro/index.php?t=10>, [Accesat pe 08 decembrie 2015].
7. Duțulescu, S. and Nișulescu-Ashrafzadeh, I. (2016), Corruption in Romania, *Audit Financiar*, vol. XIV, nr. 6(138)/2016, pp. 680-687, DOI: 10.20869/AUDITF/2016/138/680.
8. Heckelman, J.C. și Powell, B. (2010) Corruption and the institutional environment for growth, *Comparative Economic Studies*, vol. 52, nr. 3, pp. 351-378, DOI: <http://dx.doi.org/10.1057/ces.2010.14>.
9. Ionescu, L. Lăzăroiu, G. și Gheorghe, I. (2012), Corruption and bureaucracy in public services, *Amfiteatru Economic*, vol. 14, nr. 6, pp. 665-679.
10. Matei, A. (2008), *Corruption, Transparency and Quality. Comparative Approaches and Judiciary Support*, Transformation of The Role of the Judiciary within a European Integrated Context, *European Public Law Series*, vol. 85, pp. 127-142, London: Esperia Publications Ltd.
11. Mihăilă, R. (2011), (Un)Gendered private space in nineteenth-century Romanian society, *Journal of Research in Gender Studies*, vol. 1, nr. 1, pp.147-163.
12. ONU (2001) Resolution adopted by the General Assembly [on the report of the Third Committee (A/55/593)]55/61. An effective international legal instrument against corruption, [pdf] Disponibil la: https://www.unodc.org/documents/commissions/CCPCJ/Crime_Resolutions/2000-2009/2000/General_Assembly/A-RES-55-61.pdf [Accesat pe 13 iulie 2015].
13. Păunescu, B., Vrabie, C., Lică, A. și Ciubotariu, B. (2012), *Studiu privind corupția din administrația publică locală* [online] Disponibil la: <http://www.portalbn.ro/cj/Lists/Stiri/Attachments/74/RAPORT%20COMPREHENSIV.pdf>, [Accesat pe 13 iulie 2016].
14. România curată (2014), Harta corupției pe județe [online] Disponibil la: <http://www.romaniacurata.ro/harta-coruptiei/>, [Accesat pe 03 februarie 2016].
15. Rose-Ackerman, S. (2005), *Corruption and Government. Causes, Consequences and Reform*, Cambridge: Cambridge University Press.
16. Rumyantseva, L.N. (2005), Taxonomy of Corruption in Higher Education, *Peabody Journal of Education*, vol. 80, nr. 1, pp. 81-92.
17. Shah, A. (2006), *Corruption and Decentralized Public Governance*, World Bank Policy Research Working Papers, nr. 3824, [pdf] Disponibil la: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/8805/wps3824.pdf>, [Accesat pe 13 iulie 2016].